

REZULTATELE STUDIULUI NAȚIONAL PRIVIND NECESITĂȚILE DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ A PERSONALULUI DIN CADRUL SISTEMULUI NAȚIONAL DE BIBLIOTECI

Ludmila CORGHENCI,
ORCID 0000-0002-0248-9108
Ecaterina DMITRIC,
ORCID 0000-0003-4080-0953
Biblioteca Națională a Republicii Moldova

Rezumat: *Articolul prezintă rezultatele studiului necesităților de formare profesională a personalului din bibliotecile sistemului național, realizat la sfârșitul anului 2022 de Centrul de Formare Profesională în Biblioteconomie și Științe ale Informării din cadrul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova. Obiectivele urmărite: recunoașterea necesității și participării la instruire; cunoașterea surselor de formare despre oferta educațională a BNRM, accesibilitatea acesteia; identificarea nivelului de implicare la activitățile educaționale organizate de Centru; identificarea subiectelor necesare, preferințelor dezvoltării competențelor profesionale.*

Cuvinte-cheie: *competențe profesionale, formare profesională continuă, Centrul de Formare Profesională în Biblioteconomie și Științe ale Informării din cadrul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova.*

Preliminarii

Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării (CFPC), ca o componentă constitutivă a centrului biblioteconomic național – Biblioteca Națională a Republicii Moldova (BNRM) –, are drept obiective prioritare diagnoza situației privind personalul de specialitate din biblioteci/bibliotecă, identificarea necesităților de formare profesională continuă a personalului, elaborarea și asigurarea accesului la Oferta educațională, furnizarea de programe de formare profesională continuă, inclusiv prin colaborare și parteneriate, evaluarea impactului activităților educaționale și competențelor obținute de către formabili, crearea unui mediu benefic și stimulativ de comunicare, informare și învățare profesională etc. [4].

Identificarea necesităților de forma-

Abstract: *This article examines the results of research in professional training needs of the national librarianship system staff, carried out by the Center for Professional Training in Library and Information Sciences within the National Library of the Republic of Moldova at the end of 2022. The objectives pursued were: training needs analysis; recognizing sources and accessibility of educational offer of NLRM; identifying levels of involvement in educational activities of the Center; identifying necessary subjects and preferences for development of professional skills.*

Keywords: *professional skills, continuous professional education, Center for Professional Training in Library and Information Sciences within the National Library of the Republic of Moldova.*

re profesională continuă a personalului din biblioteci precede elaborarea ofertelor educaționale, determină corelarea procesului cu schimbările și noutățile mediului profesional, influențează calitatea și finalitățile/impactul dezvoltării competențelor. Astfel, CFPC BNRM anual cercetează nevoile de formare profesională continuă a personalului de specialitate din cadrul SNB, fundamentându-și activitatea (elaborare de oferte, suporturi didactice etc.) în baza acestora [2].

Scopul studiului anual este identificarea, la nivel individual și de sistem, a nevoilor de formare continuă a personalului din bibliotecile țării, pentru a îmbunătăți procesul din punct de vedere organizațional și al conținutului. Obiectivele urmărite: recunoașterea necesității și participării la

instruire; cunoașterea surselor de informație despre oferta educațională a BNRM, accesibilitatea acesteia; identificarea nivelului de implicare la activitățile educaționale organizate de Centru; identificarea subiecților necesare, preferințelor dezvoltării competențelor profesionale. Ca impact al studiului menționăm prestarea programelor educaționale ale CFPC potrivit sugestiilor, propunerilor, recomandărilor respondenților.

Informații statistice oficiale: la 01.01.2022, în cele 2 632 de biblioteci erau angajați 4 030 persoane, inclusiv 49 – informaticieni, ingineri. 62% din numărul total al personalului SNB au studii superioare și doar 26% au studii superioare în domeniul biblioteconomiei și științelor informării (BȘI); 38% constituie personalul cu studii medii speciale și generale și doar 14% – personal cu studii medii speciale în BȘI. La fel, la 01.01.2022 numărul deținătorilor de categorii de calificare constituie 41% din numărul total al personalului de specialitate, inclusiv: categoria superioară – 3% din numărul total al personalului de specialitate, categoria 1-a – 19%, categoria a 2-a – 19% [1].

Metodologia de cercetare

Studiul necesităților de formare pro-

fesională continuă a fost realizat în baza chestionarului Google Forms, construit corespunzător informațiilor urmărite și completat în perioada 21-30 noiembrie 2022. Chestionarul a inclus 9 întrebări privind atitudinea față de formarea profesională continuă, sursele de informare și accesul la ofertele educaționale ale CFPC, participarea la activitățile educaționale oferite, aprecierea utilității și sugestiilor de îmbunătățire a acestora, subiecte de învățare pentru anul 2023, precum și informații despre respondenți (nivelul de studii, vechimea în muncă, categoria de calificare, tipul și locul în care funcționează biblioteca).

Datele de contact ale chestionarului au fost transmise managerilor centrelor biblioteconomice naționale, departamentale și teritoriale (aceștia urmând să disemineze informația către bibliotecile din rețea), responsabililor pentru activitatea bibliotecilor din administrațiile publice locale. Au fost colectate 411 de răspunsuri. Modalitatea de colectare a datelor ne permite să conchidem privind caracterul aleatoriu al eșantionului, proiectat și aplicat pe baza regulilor probabilității [5, p. 128].

Caracteristica socio-demografică și profesională a respondenților

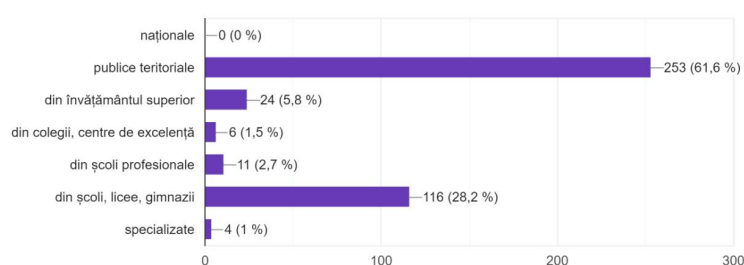
Tabelul 1. Profilul socio-demografic și profesional al respondenților

Variabila	Categoria	Nr. respondenți	%
Vechimea de muncă în bibliotecă	până la 1 an	18	4%
	1-2 ani	52	13,1 %
	3-5 ani	58	14,1%
	6-10 ani	60	14,6%
	11-15 ani	31	7,5%
	16-20 ani	37	9%
	peste 20 de ani	155	37,7%
Nivelul de studii	superioare în biblioteconomie și științe ale informării	99	24,1%
	superioare (în alte domenii)	132	32,1%
	medii speciale în biblioteconomie și științe ale informării	55	13,4%
	medii speciale (în alte domenii)	92	22,4%
	medii generale	33	8%
Categoria de calificare	categoria superioară	37	9%
	categoria 1-a	105	25,5%
	categoria a 2-a	84	20,5%
	fără categorie	185	45%

Conchidem că preponderent a participat în calitate de respondent personalul cu o vechime de muncă în bibliotecă de peste 20 de ani, între 6-10 ani și 3-5 ani. Cea mai mare parte a respondenților au studii superioare în alte domenii, fiind urmați de personalul cu studii superioare de profil și medii speciale în alte domenii. Respondenții care au categoria 1-a de calificare constituie cea mai mare parte, fiind urmați de către deținătorii de categoria a 2-a.

Graficul de mai jos prezintă repartizarea respondenților în funcție de tipul instituției (Q 14). Menționăm corespun-

Graficul 1. Tipul bibliotecilor în care funcționează respondenții

În funcție de localitatea în care funcționează respondenții (Q15), concluzionăm că aceștia reprezintă majoritatea

derea prezenței respondenților numărului de biblioteci în cadrul SNB: cea mai mare proporție constituie personalul din cadrul bibliotecilor publice teritoriale 253 (61,6%), fiind urmat de cel din bibliotecile școlare, de gimnazii, licee – 116 (28,2%), biblioteci din învățământul superior – 24 (5,8%) și altele. Menționăm că studiul necesităților de formare profesională a personalului din cadrul BNRM nu este parte a acestei investigații (fiind realizat un alt studiu). Cu părere de rău, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” nu a răspuns solicitării de participare la studiu.

unităților teritoriale din Republica Moldova. Cele mai multe răspunsuri au fost obținute din raioanele Ungheni, Soroca, Orhei.

Tabelul 2. Prezența respondenților în funcție de localitatea/raionul în care funcționează

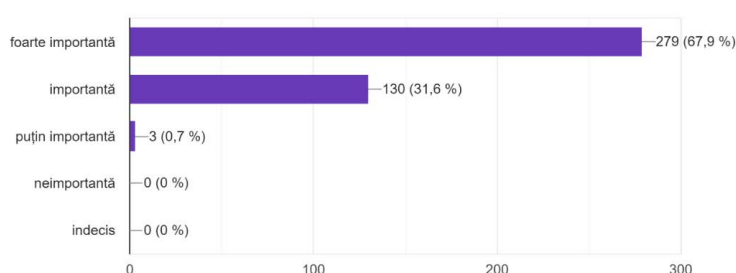
Localitatea	Nr. respondenți	% din numărul total
Ungheni	36	9
Soroca	27	6
Orhei	24	6
Călărași	23	5
Criuleni	22	5
Florești	21	5
Telenești	19	5
Strășeni	17	4
Nisporeni	15	4
Bălți	14	3
Chișinău	13	3
Șoldănești	13	3
Ocnița	13	3
Ștefan Vodă	13	3
Cahul	12	3
Briceni	12	3
Călărași	12	3
Drochia	12	3
Glodeni	11	3
Fălești	10	2
Comrat	9	2
Rezina	8	2
Anenii Noi	7	2
Șoldănești	7	2
Cimișlia	7	2
Râșcani	6	1
Donușeni	5	1

Hâncești	5	1
Căușeni	4	1
Leova	3	0,7
Ialoveni	2	0,4
Cantemir	2	0,4
Dubăsari	2	0,4
Taraclia	2	0,4
Sângerei	2	0,4
Vulcănești	1	0,2
Total	411	100%

Rezultatele studiului

Majoritatea respondenților, 67,9%, au identificat formarea profesională continuă prin calificativul „foarte importantă”, pre-

cum și „importantă” – 31,6%. Doar trei respondenți au specificat formarea profesională continuă drept „puțin importantă” (Q1).

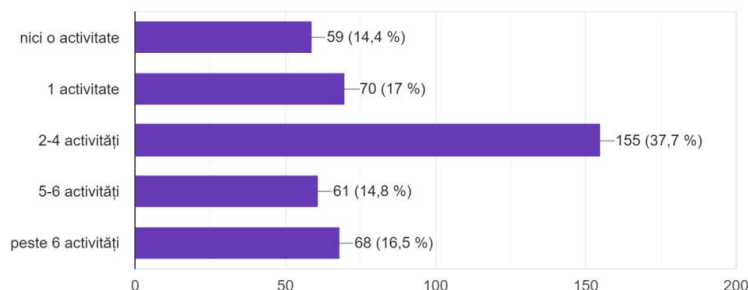
Graficul 2. Opinii privind importanța formării profesionale continuă

Astfel, răspunsurile respondenților confirmă orientarea și tendința de implicare a personalului din biblioteci pentru procesul continuu și cumulativ de dobândire și dezvoltare a competențelor, acesta bazându-se pe conceptul învățării permanente. Această orientare și tendință este augmentată de prevederile cadrului legislativ și de reglementare privind activitatea bibliotecilor, aprobat în Republica Moldova începând cu anul 2017.

Care este situația privind implicarea personalului din biblioteci în activități educaționale de caracter nonformal? Majoritatea respondenților, 37,7%, au participat

la 2-4 activități, oferite de diverși prestatori în anul 2022 (Q2). La mai mult de 6 activități au participat 16,5% din respondenți.

Dar, cu părere de rău, 14,4% dintre respondenți nu au participat la nicio activitate educațională în anul de referință. Situația identificată este similară concluziilor în baza datelor statisticii oficiale (Raport statistic centralizator privind activitatea SNB în anul 2021 <http://www.bnrm.md/index.php/profesional/statistica/statistica-de-biblioteca>): în anul 2021 nu au participat la nicio activitate educațională 569 de persoane, ceea ce constituie 14,2% din numărul total al personalului de bibliotecă.

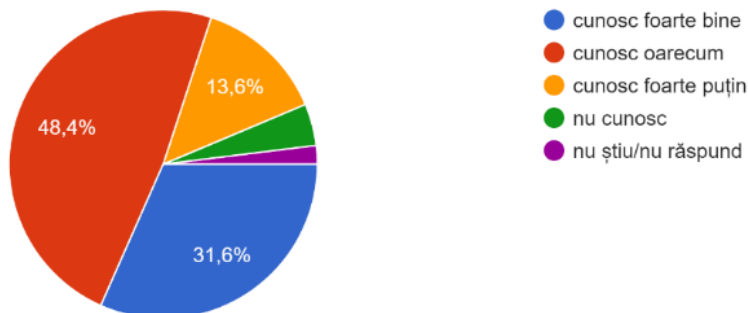

Graficul 3. Participarea respondenților la activități educaționale nonformale, indiferent de prestator

Răspunsurile respondenților la următoarele trei întrebări reflectă nivelul de cunoaștere a conținutului ofertelor educaționale ale CFPC, sursele de informare asupra acestora și participarea la instruirile, oferite în cadrul CFPC (Q3 – Q5).

Astfel, 31,8% dintre respondenți speci-

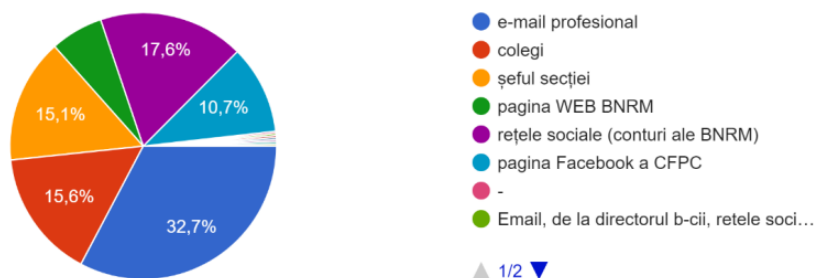
fică faptul că cunosc foarte bine conținutul ofertelor educaționale ale CFPC, iar 48,4% cunosc oarecum. 19,8% dintre respondenți cunosc foarte puțin sau deloc conținutul ofertelor educaționale ale CFPC ori nu au specificat nici una dintre pozițiile de mai sus (Q3).

Graficul 4. Nivelul de cunoaștere a ofertelor educaționale ale CFPC

Cea mai mare parte dintre respondenți, 32,7%, sunt informați privind ofertele educaționale prin intermediul poștei electronice, urmând conturile BNRM pe rețele sociale și pagina Facebook a CFPC (17,6%

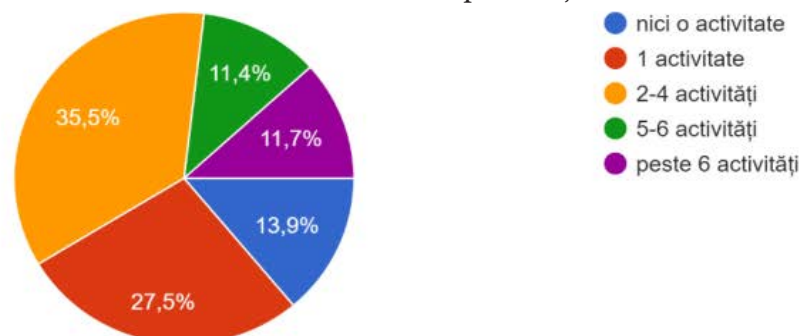
și 10,7%). 15,6% dintre respondenți au indicat drept sursă de informare colegii, urmând în ordinea importanței șefii secțiilor și pagina WEB BNRM (8,3%) (Q4).

Graficul 5. Sursele de informare privind ofertele educaționale ale CFPC

Datele prezentate în *Graficul 6* relevă următoarea situație: 35,5% dintre respondenți au participat la 2-4 activități educaționale, oferite de CFPC, fiind

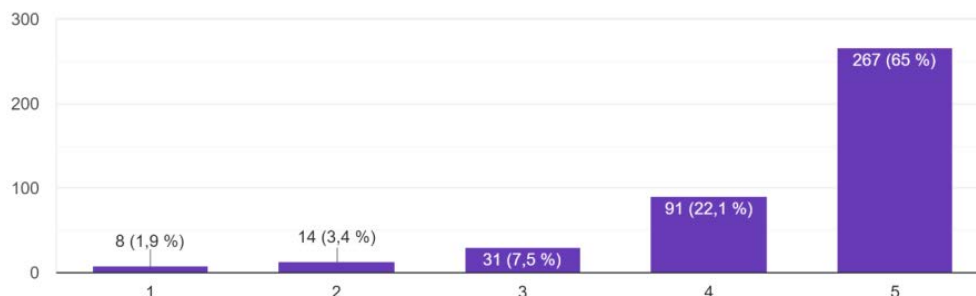
urmați de participanții la o activitate – 25,5%; participanții la 5-6 și mai mult de 6 activități constituie 23,1% din numărul respondenților.

Graficul 6. Participarea respondenților la activitățile CFPC

Una dintre întrebările chestionarului (Q6) a fost centrată pe identificarea de către respondenți a utilității competențelor, acumulate în cadrul activităților educaționale ale CFPC. Cea mai mare parte dintre

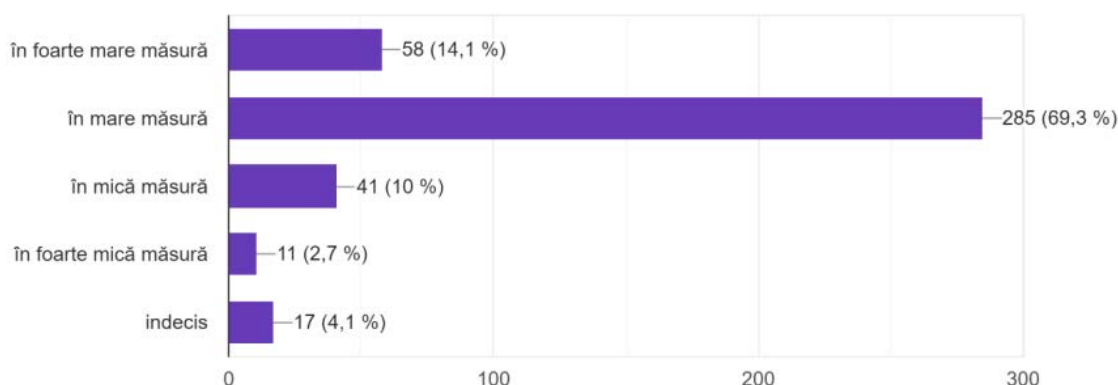
respondenți, 65%, au marcat calificativul „foarte util”. La polul opus conform analizei datelor se află 1,9% dintre respondenți, care au declarat deloc utilă participarea la cel puțin o activitate educațională în cadrul CFPC.

Graficul 7. Opinii privind utilitatea competențelor obținute la CFPC

Analiza datelor privind aplicarea în activitatea profesională a competențelor dobândite în cadrul Centrului (Q7) ne permite să deducem că formarea profesională crește performanța instituțională, îmbunătățește serviciile pe care le oferă instituția. Astfel, 83,4% au fost de acord cu afirmațiile

referitoare la aplicarea competențelor dobândite „în foarte mare măsură” și „în mare măsură”. În același timp, 12,7% dintre respondenți au declarat că au aplicat competențele obținute „în mică măsură” și „în foarte mică măsură”, iar 4,1% au rămas indeciși.

Graficul 8. Aplicarea competențelor dobândite în activitatea profesională

Analiza răspunsurilor la următoarea întrebare oferă posibilitatea de a prospecta nevoile de formare profesională a personalului din biblioteci (Q8). Astfel, preferințele respondenților privind tematicile, abordate în viitoarele programe de formare profesională continuă a CFPC (identificate în funcție de inițiativele-cheie ale anului profesional 2023), sunt următoarele:

- cel mai mare număr de respondenți a optat pentru teme: accesarea și utilizarea resurselor informaționale, diversificarea metodelor de

promovare a comunității prin utilizarea tehnologiilor informaționale, servicii de informare puse la dispoziția utilizatorilor, managementul serviciilor în sprijinul Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, formarea culturii informației, utilizarea instrumentelor Microsoft Office (Word, Excel, Power Point), competențe digitale (alfabetizare informațională, gestionarea informațiilor și a datelor, creare de conținuturi digitale, comunicare prin dispozitive digitale etc.), (solicitările respondenților variind între 37,7 % și 45,7%);

▪ mai puțin interes a fost cuantificat pentru temele: creșterea rezilienței sociale a personalului din biblioteci și a utilizatorilor, membrilor comunității, identificarea resurselor deschise privind stocarea informației de memorie locală, proprietate intelectuală, drept de autor și drepturi conexe, diversificarea/personalizarea serviciilor electronice în sprijinul dezvoltării competențelor membrilor comunității, proprietatea intelectuală și dreptul de autor și bibliotecile, promovarea/implicarea pentru cultura științifică deschisă, comunicarea în public,

competențe deontologice (solicitări ale respondenților între 7,5% și 36,3%).

Este de menționat faptul că respondenții au optat pentru dezvoltarea competențelor profesionale în conformitate cu inițiativa-le-cheie pentru anul profesional 2023, aprobate la Forumul Managerilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci, 30 noiembrie 2022. Dintre temele cele mai solicitate evidențiem: servicii de informare puse la dispoziția comunității, diversificarea metodelor de promovare a comunității prin tehnologii informaționale și altele.

Tabelul 3. Teme care necesită formare profesională continuă

Nr. d/r	Denumirea temelor	Rata solicitărilor
1.	Creșterea rezilienței sociale a personalului din biblioteci și a utilizatorilor, membrilor comunități	122 (29,7%)
2.	Accesarea și utilizarea resurselor informaționale	183(44,5%)
3.	Identificarea resurselor informaționale deschise în scopul colectării informației de memorie locală	103(25,1%)
4.	Proprietate intelectuală, drept de autor și drepturi conexe	40(9,7%)
5.	Diversificarea metodelor de promovare a comunității, utilizarea tehnologiilor informaționale	186(45,3%)
6.	Diversificarea/personalizarea serviciilor electronice în sprijinul dezvoltării competențelor membrilor comunității	108(26,3%)
7.	Servicii de informare puse la dispoziția utilizatorilor	188(45,7%)
8.	Formarea culturii informației	156(38%)
9.	Managementul serviciilor în sprijinul Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă	178 (43,3%)
10.	Promovarea/implicarea pentru cultura științifică deschisă	74(18%)
11.	Inițiere în biblioteconomie și științe ale informației	124(30,2%)
12.	Interpretarea/aplicarea prevederilor cadrului legislativ și de reglementare	77(18,7%)
13.	Comunicarea în public	149(36,3%)
14.	Utilizarea instrumentelor Microsoft Office (Word, Excel, Power Point)	155(37,7%)
15.	Competențe digitale (alfabetizare informațională, gestionarea informațiilor și a datelor, creare de conținuturi digitale, comunicare prin dispozitive digitale etc.)	154(37,7%)
16.	Competențe deontologice	65(15,8%)

Respondenții au avut posibilitatea să completeze răspunsurile de mai sus reliefând aspectele pe care le consideră importante pentru dezvoltarea profesională și activitatea eficientă a bibliotecii (Q9). Dintre

acestea menționăm:

▪ *evidența și raportarea activității de bibliotecă*: calcularea și aplicarea indicatorilor de performanță; detalii privind poziția a 4-a din sistemul ORT;

- *catalogarea documentelor*: catalogarea documentelor (articole, volume);

- *managementul și marketingul de bibliotecă*: managementul și marketingul în bibliotecile publice; cooperarea și partajarea resurselor; managementul voluntariatului; managementul proiectelor; implicarea în proiecte a bibliotecilor teritoriale;

- *incluziunea digitală a bibliotecarilor*: extragerea datelor din conținuturi digitale; instruirea specialiștilor din bibliotecile publice participante la SIBIMOL; crearea și utilizarea bazelor de date; instrumente bibliometrice și scientometrice; digitizarea colecțiilor; elaborarea posterelor/afișelor; redactarea și prezentarea informației pe rețelele sociale;

- *alte aspecte*: standardizarea în biblioteconomie și științe ale informării; specificul activității bibliotecarului din învățământ; elaborarea lucrării bibliografice; CZU: modificări, adaptări; lectura în secolul XXI; dezvoltarea tehnologiilor Informației și Comunicațiilor (TIC) și diferitelor programe software de bibliotecă și aplicarea acestora; designul spațiilor de bibliotecă; politici de cercetare în bibliotecă; organizarea evenimentelor culturale; abilități psihologice și profesionale în lucrul cu utilizatori și altele.

În conformitate cu obiectivele studiului, respondenții s-au pronunțat referitor la îmbunătățirea activităților de formare continuă (Q10). Acestea pot fi categorisite după cum urmează:

- *aspecte organizaționale*: organizarea instruirilor cu prezență fizică; zilele de instruire să nu fie miercuri; organizarea instruirilor după ora 14.00; atelierile să fie mai interactive; organizare pe rețele, de ex. pentru bibliotecarii din școli profesionale, pentru colegii și centre de excelență; înregistrare prealabilă la instruire; organizarea activităților educaționale cu prezență fizică; oferirea posibilităților de a discuta cu colegii, de a împărtăși experiențe de lucru; respectarea adresabilității activității educaționale; organizarea activităților de formare continuă și de către centrele raionale (replicări ale activităților CFPC); programe educaționale nonformale cât mai variate și în format mixt (cu implicarea specialiștilor în domeniul biblioteconomic

din țară și străinătate; instruire zonală; mai multe întruniri la nivel raional și altele;

- *conținut, teme*: mai multă comunicare și materiale necesare pentru îmbunătățirea tehnologiilor informaționale; schimb de experiență între biblioteci; familiarizarea cu inovațiile în biblioteconomie; activități ce țin de promovarea cărții și altele;

- *aspecte lingvistice*: „для библиотек АТО Гагаузия проводить на русском языке”; la solicitarea bibliotecarilor să fie materiale și în limba rusă;

Concluzii

În conformitate cu rezultatele obținute în urma realizării studiului au fost formulate următoarele constatări și concluzii principale:

- Exercițarea misiunii și funcțiilor bibliotecilor publice, consolidarea capacităților instituționale ale acestora sunt determinate de nivelul competențelor profesionale ale personalului și eficiența fiecărui angajat în parte.

- Pornind de la afirmația de mai sus, studiul a confirmat orientarea și tendința de implicare a personalului din biblioteci pentru procesul continuu de dobândire și dezvoltare a competențelor: majoritatea dintre aceștia a identificat formarea profesională continuă prin calificativul „foarte importantă”, precum și „importantă”. Această tendință este o reflectare practică a prevederilor cadrului legislativ și de reglementare privind activitatea bibliotecilor, aprobat în Republica Moldova începând cu anul 2017.

- Majoritatea respondenților au fost implicați în anul 2022 în instruire continuă, și doar circa 14% nu au participat la nicio activitate educațională.

- CFPC este un prestator apreciat de programe educaționale – concluzia fiind bazată pe faptul că circa 84,1% dintre respondenți au participat la activitățile oferite pe parcursul anului de referință. În același timp, 13,9% dintre respondenți nu au participat la nicio activitate în cadrul CFPC.

- Este necesar de a diversifica modalitățile de promovare a ofertelor educaționale ale CFPC; chiar dacă acestea sunt accesibile prin rețele sociale, pagina WEB BNRM,

adrese electronice instituționale. 19,8% dintre respondenți cunosc foarte puțin sau deloc conținutul ofertelor educaționale ale CFPC.

- Chiar dacă majoritatea respondenților au fost de acord cu afirmațiile referitor la aplicarea competențelor dobândite „în foarte mare măsură” și „în mare măsură”, este necesar de a orienta programele educaționale ale CFPC în sprijinul implementării inițiativelor-cheie profesionale ale anului 2023, a aspectelor privind calcularea și aplicarea indicatorilor de performanță, managementul și marketingul de bibliotecă, incluziunea digitală a bibliotecarilor etc.;

- Îmbunătățirea activităților de formare continuă, în opinia respondenților, ține de organizarea instruirilor cu prezență fizică (ori îmbinarea acestora cu cele online), augmentarea interactivității, organizarea acestora în funcție de rețele de biblioteci, implicarea activă a centrelor biblioteconomice teritoriale etc.

În contextul rezultatelor prezentate mai sus, conchidem asupra următoarelor:

- CFPC, fiind parte a structurii centrului biblioteconomic național, va studia și va valorifica anual necesitățile de formare continuă a personalului din biblioteci.

- revenirea la instruirile în format fizic (în funcție de destinația funcțională a acestora);

- organizarea, cel puțin o dată în trimestru, a câte o instruire zonală (3 activități în total);

- corelarea adresabilității instruirilor în funcție de participarea reprezentanților din diferite rețele de biblioteci (în funcție de specificul temei; de exemplu: bibliotecari din colegii și centre de excelență, din școli profesionale etc.);

- creșterea numărului de formatori externi (în bază de proiecte, acorduri de colaborare ale BNRM, alte domenii decât biblioteconomie și științe ale informării);

- centrarea conținuturilor ofertelor educaționale pe inițiativa-cheie ale anului profesional 2023, pe aspectele tematice specificate de către respondenți; cele mai solicitate tematice: diversificarea metodelor de promovare a comunității prin utilizarea tehnologiilor informaționale, servicii de informare puse la dispoziția utilizatorilor, managementul serviciilor în sprijinul Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă și altele;

- reliefa componentei practice a conținuturilor educaționale (prezentări ale formatorilor, recomandări, modele etc.), în scopul amplificării utilității și creșterii impactului activităților educaționale;

- accentuarea interactivității instruirilor, augmentarea schimbului de experiențe ale formabililor;

Studiul realizat constituie un suport real pentru activitatea CFPC, urmărind strategic îmbunătățirea formării profesionale continue a personalului din biblioteci. În acest context suntem recunoscători centrelor biblioteconomice teritoriale și departamentale pentru implicare/participare în cercetare.

Referințe bibliografice:

1. CORGHENCI, Ludmila. Personalul de specialitate din biblioteci – avantaj instituțional și comunitar major. In: Sistemul de biblioteci din Republica Moldova. Studiu statistic 2020-2021.
2. POVESTCA, Lilia. Mediu virtual de învățare pentru personalul de specialitate din biblioteci. Studiu de caz. [cit. 15.11.2022]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/156412
3. RAPORT statistic centralizator privind activitatea SNB în anul 2021. [cit. 9.01.2023]. Disponibil: <http://www.bnrm.md/index.php/profesional/statistica/statistica-de-biblioteca>
4. REGULAMENT privind activitatea metodologică în cadrul Sistemului Național de Biblioteci. Aprob. prin ordinul nr. 132 din 14 iulie 2022 al ministrului culturii. [cit. 15.11.2022]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=132844&lang=ro
5. ȚURCAN, Nelly. Explorarea metodelor de cercetare în Biblioteconomie și Știința Informării. Chișinău, 2021. 586 p. [cit. 16.12.2022]. Disponibil: <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/333>